

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αθήνα, 29-09 - 2015

Αρ. Πρωτ.: 169000

Ταχ. Δ/ση : Πολυτεχνείου 4
Ταχ. Κώδικας : 104 33, Αθήνα
Τηλέφωνο : 213-2101102
Fax : 213-2101104, 210-6914602
Πληροφορίες : Ε. Δαβάκης, Κ. Ακρίβος

ΠΡΟΣ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ: « Εισήγηση για την έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής ».

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160/τ.Α/16.10.1986) για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως τροποποιήθηκε από το Ν.3010 (ΦΕΚ Α΄ 91/25.04.2002).
2. Τον Ν. 4014/11 (ΦΕΚ 209/Α/21-09-2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».
3. Τον Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α/2012) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος –Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής»
4. Της ΚΥΑ 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909/Β/22.12.2003) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης» [όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24/Α/13.2.12)].
5. Τον Ν 2939/2001 (ΦΕΚ 179Α/06-08-2001) «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις» [όπως τροποποιήθηκε από Ν. 3854/10 (ΦΕΚ 94/Α/23.6.10) και Υ.Α. 9268/469/07 (ΦΕΚ 286/Β/2.3.07)].
6. Το υπ. αρ. πρωτ. 168870/2-9-2015 το υπ. αρ. πρωτ. 168570/2-9-2015 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Δ/σης Ανθρωπίνου Δυναμικού της Περιφέρειας Αττικής διαβιβάστηκε στην Δ/ση Περιβάλλοντος η υπ. αρ. 08/15 απόφαση του Δ.Σ του Ειδικού Διαβαθμικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (ΕΣΔΝΑ) με την οποία εγκρίθηκε η αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής

Θέτουμε υπόψη του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής την υπ. αρ. 08/15 απόφαση του Δ.Σ του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (ΕΣΔΝΑ) με την οποία εγκρίθηκε η αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής, η οποία διαβιβάστηκε με το (6) σχετικό, για εισήγηση της Δ/σης Περιβάλλοντος σύμφωνα με τη παρ. 2.γ του άρθρου 35 του Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24/Α).

Κύριος του Έργου:

Ειδικός Διαβαθμιδικός Συνδέσμος Νομού Αττικής (ΕΣΔΝΑ)

1. Γενικά Στοιχεία – ΕΣΔΑ – ΠΕΣΔΑ - Σκοπιμότητα της αναθεώρησης ΠΕΣΔΑ

Με το υπ. αρ. πρωτ. 168570/2-9-2015 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Δ/σης Ανθρώπινου Δυναμικού της Περιφέρειας Αττικής διαβιβάστηκε στην Δ/ση Περιβάλλοντος η υπ. αρ. 08/15 απόφαση του Δ.Σ του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (ΕΣΔΝΑ) με την οποία εγκρίθηκε η αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής.

1.1 Εθνικό και Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων

Η στρατηγική, οι πολιτικές και οι στόχοι για τη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο καθορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (**ΕΣΔΑ**). Το ΕΣΔΑ είναι στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός και εκπονείται από το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα.

Προκειμένου να επιτευχθεί η διαχείριση των αποβλήτων οι προβλέψεις του ΕΣΔΑ εξειδικεύονται σε επίπεδο Περιφερειακών Αυτ/σων με τα αντίστοιχα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (**ΠΕΣΔΑ**). Τα ΠΕΣΔΑ εκπονούνται και υλοποιούνται από τον οικείο περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.) και αποτελούν σχέδια διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε κάθε Περιφέρεια προσδιορίζοντας τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους. Στο ΠΕΣΔΑ υποδεικνύονται τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

1.2 Νέος ΕΣΔΑ

Στα μέσα Ιουλίου του 2015 παρουσιάστηκε από το Υ.Π.Α.Π.ΕΝ και τέθηκε σε ισχύ το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ). Το όραμα που τίθεται ως βασική αρχή του νέου ΕΣΔΑ είναι ότι: *«Η εθνική πολιτική για τα απόβλητα είναι προσανατολισμένη στους εξής στόχους-ορόσημα για το 2020: τα κατά κεφαλή παραγόμενα απόβλητα να έχουν μειωθεί δραστικά, η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των*

ΑΣΑ, η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ.»

Σύμφωνα με τον νέο ΕΣΔΑ «...Απώτερος σκοπός της εθνικής πολιτικής είναι η ολοκληρωμένη και ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων που έγκειται στη συμπληρωματικότητα των επιλογών διαχείρισης, με γνώμονα την αειφορική χρήση των πόρων, προκειμένου να μειώνονται οι παραγόμενες ποσότητες αποβλήτων και, όπου δημιουργούνται απόβλητα, να υφίστανται διαχείριση με τέτοιο τρόπο, ώστε να μειώνονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και παράλληλα να συνεισφέρουν θετικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Ιδιαίτερη σημασία για την επίτευξη αυτού του σκοπού έχει η προώθηση της ιεράρχησης των αποβλήτων, με ποσοτικούς στόχους που θα αποτυπώνουν ότι προτεραιότητα δίνεται στην πρόληψη παραγωγής ως βέλτιστη επιλογή, ακολουθούμενη από την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, τις άλλες μορφές ανάκτησης (π.χ. κομποστοποίηση βιοαποβλήτων) και την ασφαλή διάθεση ως τελευταία επιλογή διαχείρισης. Η πρόσβαση σε κάποιο στάδιο διαχείρισης προϋποθέτει την εξάντληση των δυνατοτήτων των προηγούμενων σταδίων. Κάθε παρέκκλιση από αυτόν τον κανόνα απαιτεί ισχυρή περιβαλλοντική, τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση. Στη βάση αυτή, η προδιαλογή των υλικών έχει σαφές προβάδισμα έναντι του διαχωρισμού σύμμεικτων αποβλήτων στις μονάδες μηχανικής επεξεργασίας.».

Κομβικό ρόλο στην υλοποίησης του ΕΣΔΑ αποτελεί η στρατηγική πρόβλεψη για τον ενεργότερο ρόλο των ΟΤΑ Α Βαθμού στη διαχείριση αποβλήτων. Οι Δήμοι πλέον θα έχουν την υποχρέωση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τοπικά σχέδια αποκεντρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, στο πλαίσιο των εθνικών και των περιφερειακών σχεδιασμών. Ετσι, θα πρέπει να προσδιοριστούν όλες εκείνες οι απαραίτητες ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν την δυνατότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αναλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή ενός τοπικού σχεδίου αποκεντρωμένης διαχείρισης.

Μία από τις βασικές στρατηγικές για την εφαρμογή της νέας εθνικής πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων είναι η αναθεώρηση των κατά Περιφερειακή Αυτ/ση ΠΕΣΔΑ

1.3 ΠΕΣΔΑ Περιφέρειας Αττικής

Το Περιφερειακό Σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Αττικής εγκρίθηκε το 2001 και ισχύει ως σήμερα μετά από την αναθεώρησή του το 2006. Λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη πρόβλεψη αλλά και παρακάτω λόγους, όπως αυτοί που αναφέρονται στην υπ. αρ. 08/15 απόφασή του:

- Αλλαγή του νομικού πλαισίου με την εισαγωγή του Νόμου 4042/2012, ο οποίος ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο την Οδηγία 2008/98/ΕΚ.
- Δημοσιοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργία Αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν.4042/2012.

- Αλλαγές στην πολιτική και τις στρατηγικές της διαχείρισης των αποβλήτων στην Περιφέρεια Αττικής.

ο ΕΔΣΝΑ, ως ο αρμόδιος ΦοΣΔΑ για την περιοχή της Αττικής προχώρησε σε έγκριση δεύτερης αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ, μετά από σχετική μελέτη η οποία μαζί με τα συνημμένα της αναρτήθηκε προς διαβούλευση στο διαδικτυακό τόπο της Περιφέρειας Αττικής:

(http://www.patt.gov.gr/site/index.php?option=com_content&view=article&id=16036&Itemid=693)

Η απόφαση έγκρισης της αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ:

- Αναφέρεται στην πολιτική και στις στρατηγικές διαχείρισης, στο πεδίο εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ και στην πρόληψη παραγωγής αποβλήτων.
- Περιγράφει γενικούς στόχους και επιμέρους ζητήματα δομών διαχείρισης
- Αναφέρεται στο σχεδιασμό της διαχείρισης τεσσάρων κατηγοριών αποβλήτων (αστικά, βιομηχανικά, ΑΕΚΚ και γεωργοκτηνοτροφικά) με την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, τις προβλέψεις πρόβλεψη για την παραγωγή αποβλήτων, ειδικούς στόχους για τη συγκεκριμένη κατηγορία, σχέδιο διαχείρισης και τις δράσεις για την υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης.
- Περιλαμβάνει αναφορές σε ενέργειες, δράσεις και θέματα που σχετίζονται με την ουσιαστική εφαρμογή του ΠΕΣΔΑ όπως: ενημέρωση - ευαισθητοποίηση - εκπαίδευση, συνέργεια σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων με άλλα αναπτυξιακά προγράμματα και δράσεις της περιφέρειας, γενικά κριτήρια καταλληλότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων, αποκατάσταση ΧΑΔΑ, οικονομικοί πόροι και εργαλεία για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ, χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ, παρακολούθηση εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ και ενδιάμεση αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ. Τέλος, το παράρτημα (13 σελίδες) περιλαμβάνει πληροφοριακό υλικό και την εξειδίκευση των στόχων του ΠΕΣΔΑ

Η παρούσα αναθεώρηση – επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνει στις βασικές της αρχές τις εξής προβλέψεις – διαδικασίες: **Πρόληψη, Διαλογή στη Πηγή και με διαχωρισμός Βιοαποβλήτων, Προετοιμασία για Επαναχρησιμοποίηση (όπου είναι εφικτό), Ανακύκλωση ή και Κομποστοποίηση, Επεξεργασία σε σχετικές εγκαταστάσεις υπολειμματικών συμμείκτων, Ταφή σε ΧΥΤΥ**, σύμφωνα με τις αρχές και κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ), το οποίο ειδικότερα για τα

Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ) είναι προσανατολισμένο στους εξής στόχους- ορόσημα για το 2020:

- η κατά κεφαλή παραγωγή αποβλήτων να έχουν μειωθεί σημαντικά

- η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των ΑΣΑ
- η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και
- η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ.

2. Προβλέψεις διαχείρισης αποβλήτων στον αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ

2.1 Είδη αποβλήτων που περιλαμβάνονται στη διαχείριση αποβλήτων

Το ΠΕΣΔΑ, ως πολιτικός και στρατηγικός σχεδιασμός, αφορά στις κατηγορίες αποβλήτων που παράγονται στη περιφέρεια Αττικής (εκτός των ζωικών υποπροϊόντων και των εξορυκτικών απόβλητων, ενώ και οι προβλέψεις του για τα γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα έχουν, όπως αναφέρεται, αποκλειστικά κατευθυντήριο χαρακτήρα).

I. Απόβλητα Αστικού Τύπου

Στα απόβλητα αστικού τύπου περιλαμβάνονται τα αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ) και οι ιλύες αστικού τύπου.

Τα ΑΣΑ περιλαμβάνουν:

- (α) τα απόβλητα των νοικοκυριών,
- (β) τα απόβλητα του κεφαλαίου 20 του ΕΚΑ που παράγονται από τις εμπορικές επιχειρήσεις, τους κοινωφελείς οργανισμούς (π.χ. λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί), τις βιομηχανίες, τις υγειονομικές μονάδες και τις μονάδες των ενόπλων δυνάμεων.

Στο ρεύμα των ΑΣΑ εμπεριέχονται:

- τα απόβλητα συσκευασιών,
- τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) οικιακής προέλευσης, καθώς και
- οι μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων (ΜΠΕΑ) στις οποίες συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών σπηλών και συσσωρευτών (ΗΣ&Σ), οι λαμπτήρες φθορισμού, τα αποσυρόμενα φάρμακα, τα μελανοδοχεία και διάφορα απορρυπαντικά προϊόντα (μαζί με τη συσκευασία τους) που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό, την απολύμανση και τη συντήρηση των νοικοκυριών.

Οι ιλύες αστικού τύπου περιλαμβάνουν τις ιλύες που παράγονται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων:

- (α) αστικής προέλευσης,
- (β) τουριστικών μονάδων,

(γ) των βιομηχανιών του κλάδου τροφίμων και ποτών, όπως ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β' 192), καθώς και

(δ) κοινωφελών οργανισμών και άλλων πηγών.

ΙΙ. Βιομηχανικά απόβλητα και απόβλητα λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνονται όλα τα απόβλητα βιομηχανικής και συναφούς με αυτήν προέλευσης, τα οποία προκύπτουν κυρίως από τους τομείς της μεταποίησης και της παραγωγής ενέργειας, καθώς και τα απόβλητα λοιπών δραστηριοτήτων, συγκεκριμένα τα απόβλητα των υγειονομικών μονάδων και τα απόβλητα από τις εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας, εξυπηρέτησης κοινού κ.λπ.

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης:

- απόβλητα έλαια (ΑΕ)
- απόβλητα συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας (ΑΣΟΒ)
- οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ)
- μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων (ΜΕΟ)
- απόβλητα ηλεκτρικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) βιομηχανικής προέλευσης

Από την κατηγορία εξαιρούνται τα απόβλητα αστικού τύπου και τα απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων που προκύπτουν από τις βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες στα πλαίσια της λειτουργίας τους.

ΙΙΙ. Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων

Η κατηγορία των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) περιλαμβάνει το σύνολο των αποβλήτων που κατατάσσονται στο κεφάλαιο 17 του ΕΚΑ, και συγκεκριμένα:

- απόβλητα από την οικοδομική δραστηριότητα (ανεγέρσεις, κατεδαφίσεις, ανακαινίσεις, επισκευές κ.λπ.),
- απόβλητα από τεχνικά έργα (συμπεριλαμβανομένων των έργων κατασκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή αποξήλωσης οδικών αρτηριών, κ.λπ),
- απόβλητα που προκύπτουν από φυσικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες),
- ρυπασμένα από επικίνδυνες ουσίες ΑΕΚΚ που προκύπτουν από βιομηχανικές περιοχές,
- βυθοκορήματα (υποθαλάσσιες εκσκαφές),
- κατασκευαστικά στοιχεία και μονωτικά υλικά που περιέχουν αμιάντο.

ΙV. Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα

- Στην κατηγορία περιλαμβάνονται:

- απόβλητα κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης,
- υπολείμματα καλλιεργειών,
- αποσυρόμενα φρούτα και λαχανικά,
- πλαστικά κάλυψης θερμοκηπίων,
- απόβλητα συσκευασιών λιπασμάτων, αγροχημικών και φαρμακευτικών ουσιών, καθώς και
- αποσυρόμενα υλικά άρδευσης και τμήματα γεωργικών μηχανημάτων.

2.2 Βασικά σημεία και στόχοι της αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ

Σύμφωνα με την απόφαση του ΕΔΣΝΑ οι στρατηγικές για την εφαρμογή του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ αφορούν:

- I. Κατάρτιση ολοκληρωμένου πλαισίου σχεδιασμών διαχείρισης αποβλήτων, που μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνει:
 - Την εναρμόνιση με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Αττικής (Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής).
 - Συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης, έγκρισης και υλοποίησης των Τοπικών Σχεδίων Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής και ενσωμάτωσής τους στον ΠΕΣΔΑ.

Διευκρινίζεται ότι στο ΠΕΣΔΑ εισάγεται η έννοια των Τοπικών Σχέδιων Διαχείρισης Αποβλήτων των Δήμου που περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον:

- Δραστηριότητες πρόληψης και διαλογής στην πηγή, σε επίπεδο δήμου μέσω των οποίων επιδιώκεται η εκτροπή του μεγαλύτερου μέρους των απορριμμάτων με χρονικό ορίζοντα το 2020 (δίκτυο κάδων για την προδιαλογή οργανικών και ανακυκλώσιμων υλικών σε διακριτά ρεύματα, ξεχωριστή συλλογή των αποβλήτων κήπου, δίκτυο Πράσινων Σημείων, σύστημα αποκομιδής και μεταφοράς).
- Ενίσχυση της υφιστάμενης ξεχωριστής συλλογής ογκωδών και προώθηση τους στα αντίστοιχα διακριτά ρεύματα διαχείρισης.
- Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και υποκίνησης της συμμετοχής των πολιτών

Ταυτόχρονα τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων επιδιώκεται να περιλαμβάνουν και

- Δραστηριότητες κομποστοποίησης - διαλογής – διαχωρισμού - επεξεργασίας σε επίπεδο δήμου ή ομάδας δήμων (Χώρους υποδοχής και διαλογής των ανακυκλώσιμων, Μονάδες διαχείρισης των προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων, μονάδες μηχανικής διαλογής των σύμμεικτων). Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να ασκούνται σε διακριτούς χώρους ή να περιλαμβάνονται σε μια Αποκεντρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΑΕΔΑ).
- Χώρους Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων σε επίπεδο ομάδας Δήμων.

Οι κατ' ελάχιστον δράσεις των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, μετά από αξιολόγηση ως προς την πληρότητα και την εκπλήρωση των στόχων του ΠΕΣΔΑ με ευθύνη του ΕΔΣΝΑ, αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο των δράσεων υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ και συντονίζονται με σκοπό την επίτευξη των σχετικών Περιφερειακών στόχων.

Σε ότι αφορά στις δράσεις διαχωρισμού, επεξεργασίας, διάθεσης οι προτάσεις των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, με ευθύνη του ΕΔΣΝΑ, μετά από αξιολόγηση ενσωματώνονται στο ΠΕΣΔΑ. Η αξιολόγηση αναφέρεται κατ' ελάχιστο στα ακόλουθα: (α) συμβατότητα με τους στόχους και την ιεράρχηση των δράσεων του ΠΕΣΔΑ για την κάλυψη των αναγκών σε δίκτυα διαχείρισης, (β) βαθμός κάλυψης των τοπικών αναγκών του Δήμου/ων και η δυνατότητα εξυπηρέτησης των αναγκών όμορων Δήμων, (γ) τεχνικο-οικονομική βιωσιμότητα.

- II. Διασφάλιση της υψηλής προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας που περιλαμβάνει την πρόβλεψη για την:
 - Ανάπτυξη καταλλήλων υποδομών ανάκτησης και διάθεσης αποβλήτων.
 - Ολοκλήρωση της αποκατάστασης ρυπασμένων περιοχών διάθεσης αποβλήτων.
 - Δημιουργία προϋποθέσεων για την μείωση της εξαγωγής αποβλήτων.
 - Εξάλειψη παράνομης διακίνησης αποβλήτων, για την ανάπτυξη υγιούς και περιβαλλοντικά ορθής επιχειρηματικότητας στο τομέα διαχείρισης αποβλήτων.
- III. **Εφαρμογή της Διαλογής στη Πηγή (ΔσΠ)** ως του πλέον δόκιμου τρόπου συλλογής με σκοπό την επίτευξη υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:
 - Πρόβλεψη για τη καθιέρωση της χωριστής συλλογής αποβλήτων. Στα ρεύματα προτεραιότητας περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα βιοαπόβλητα¹ καθώς και το γυαλί, το χαρτί, το μέταλλο και το πλαστικό.

¹ Βιοαπόβλητα (ΒΑΑ): τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφών και μαγειρειών από σπίτια, εστιατόρια, εγκαταστάσεις ομαδικής εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων.

- **Δημιουργία δικτύου Πράσινων Σημείων** και Κέντρων Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης για την Διαλογή στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) από τους Δήμους.

Τα **Πράσινα Σημεία** αποτελούν χώρους για τη χωριστή συλλογή και προετοιμασία για ανακύκλωση, ανακυκλώσιμων υλικών, ρευμάτων αποβλήτων της εναλλακτικής διαχείρισης, ρευμάτων πρασίνου (κλαδέματα) και ογκωδών ΑΣΑ. Το δίκτυο των Πράσινων Σημείων αποτελεί κομβική παρέμβαση στην εφαρμογή του ΠΕΣΔΑ και των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης αποβλήτων. Οργανώνονται και αναπτύσσονται με ευθύνη του κάθε Δήμου σε ένα ή περισσότερα σημεία (τουλάχιστον ένα). Τα Πράσινα Σημεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για τη συλλογή άλλων ειδών αποβλήτων εκτός από τα αστικά στερεά απόβλητα (π.χ. ΑΕΚΚ).

Επιπλέον μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι συλλογής αντικειμένων προς επαναχρησιμοποίηση/ προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και χώροι των ΚΑΕΔΙΣΠ. Τα Κέντρα Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης για την Διαλογή στην Πηγή αφορούν την εκπαίδευση και διαλογή στην πηγή των αποβλήτων μόνο στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης με δήμους, εντός των διοικητικών ορίων των δήμων

- Υιοθέτηση μέτρων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του Ν.4042/2012 (Α' 24) έως το 2020 σχετικά με την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση άλλων υλικών μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων.
 - Συμπληρωματική χρήση μεθόδων ανάκτησης ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνουν τους στόχους προδιαλογής και ανάκτησης υλικών. Προτεραιότητα στην περαιτέρω ανάκτηση υλικών, έναντι της παραγωγής δευτερογενών καυσίμων στα εργοστάσια επεξεργασίας αποβλήτων.
 - Περιορισμός της διάθεσης σε χώρους υγειονομικής ταφής στο λιγότερο δυνατό επίπεδο.
- IV. Εξορθολογισμός κόστους υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων και προώθηση οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, με ανταποδοτικό όφελος προς τον πολίτη από την ανακύκλωση, σύμφωνα με τις εκάστοτε εθνικές στρατηγικές.
- V. Εξειδίκευση των ως άνω στρατηγικών ανά ρεύμα αποβλήτων

Ως γενικοί στόχοι του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ τίθενται οι κάτωθι:

1. Σταθεροποίηση παραγωγής αποβλήτων στα επίπεδα του 2011 (2014 για τα ΑΣΑ), με φθίνουσα τάση.
2. Εκπόνηση και εφαρμογή τοπικών σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης από όλους τους Δήμους σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΕΣΔΑ.
3. **Προτεραιότητα στη Διαλογή στην Πηγή** των αποβλήτων και διαχείριση τους σε αποκεντρωμένες υποδομές. Η Εφαρμογή της Διαλογής στην Πηγή, ως του πλέον δόκιμου τρόπου συλλογής με σκοπό

την επίτευξη υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης. Για το σκοπό αυτό επιδιώκεται η καθιέρωση χωριστής συλλογής αποβλήτων, ώστε να επιτευχθούν τα αναγκαία ποιοτικά πρότυπα στους αντίστοιχους τομείς ανακύκλωσης. Χωριστή συλλογή καθιερώνεται τουλάχιστον για το γυαλί, το χαρτί, το μέταλλο και το πλαστικό, ώστε να εξασφαλισθεί, κατ'ελάχιστον, η ανακύκλωση του 60% του συνολικού τους βάρους από το στάδιο της προδιαλογής, ως το 2020. Επίσης σημαντικό σημείο αποτελεί η καθιέρωση της χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων, ως πρωταρχικού βήματος του νέου συστήματος διαχείρισης, για τη διευκόλυνση της χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης των διαλεγμένων στην πηγή βιοαποβλήτων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της χωριστής συλλογής ήτοι 40% του συνολικού βάρους των βιοαποβλήτων, ως το 2020. Επεξεργασία των χωριστά συλλεγμένων βιοαποβλήτων με στόχο την παραγωγή κόμποστ το οποίο να πληροί ποιοτικές προδιαγραφές για την περαιτέρω χρήση του σύμφωνα με διεθνή ή / και εθνικά πρότυπα. Στα πλαίσια αυτά θα προβλέπεται η δημιουργία δικτύου Πράσινων Σημείων – ΚΑΕΣΔΙΠ² και ολοκλήρωση τους έως το 2020.

4. Περαιτέρω αξιοποίηση δευτερογενών υλικών (κομπόστ/ κομπόστ τύπου Α) με εξασφάλιση αυστηρών ποιοτικών προδιαγραφών.
5. Ριζικός ανασχεδιασμός του υφιστάμενου σχεδιασμού υποδομών διαχείρισης και Ολοκλήρωση του αναγκαίου δικτύου σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων έως το 2020.
6. Μείωση στο ελάχιστο δυνατό της συνολικής ποσότητας ανακτήσιμων αποβλήτων που διατίθενται για υγειονομική ταφή.
7. Ανάκτηση ενέργειας σε συμπληρωματικό ρόλο, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια άλλου είδους ανάκτησης.
8. Εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης αστικών αποβλήτων έως το 2015 και λοιπών αποβλήτων έως το 2018.
9. Ορθολογική διαχείριση των ιστορικά αποθηκευμένων αποβλήτων και αποκατάσταση των χώρων αποθήκευσής τους έως το 2016.
10. Αποκατάσταση των κυριότερων ρυπασμένων χώρων διάθεσης αποβλήτων έως το 2020.

2.3 Βασικές προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ για τη διαχείριση ανά κατηγορία αποβλήτων

Ανάλογα με το είδος – προέλευση των αποβλήτων στον αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ υπάρχουν προβλέψεις που πρέπει να υλοποιηθούν και τίθενται και στόχοι. Ακολουθώς αναφέρονται συνοπτικά ορισμένα βασικά σημεία – προβλέψεις ανάλογα με το είδος των αποβλήτων

I. Απόβλητα Αστικού Τύπου (ΑΣΑ):

² Κέντρων Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης, Διαλογής στην πηγή

Στο Σχέδιο προβλέπεται συνεργασία των δομών και υποδομών του ΦοΔΣΑ (ΕΔΣΝΑ) με δημοτικά δίκτυα διαλογής στην πηγή και συγκροτήματα ανάκτησης και ανακύκλωσης των απορριμμάτων, που θα δημιουργηθούν, αξιοποίηση του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης και κομποστοποίησης των υπολειμματικών σύμμεικτων δημοτικών απορριμμάτων στα Άνω Λιόσια και για τη επεξεργασία βιοαποβλήτων, κατασκευή νέων εργοστασίων κομποστοποίησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων, προτείνονται αλλαγές στις αρμοδιότητες και δικαιώματα των δήμων όσον αφορά στη συμμετοχή τους στα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης και την εμπορία των ανακυκλώσιμων υλικών, αλλαγές που θα απαιτήσουν νομοθετικές ρυθμίσεις. Μερικά ενδεικτικά βασικά σημεία

Α. Για το Δίκτυο χωριστής συλλογής και επεξεργασίας:

- ✓ Για τα **Βιοαπόβλητα**: προβλέπεται να γίνεται η επεξεργασία –μεταποίησή τους σε κεντρικές και αριθμό αποκεντρωμένων μικρών σχετικά μονάδων κομποστοποίησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων των δήμων. Επίσης ότι ένα σημαντικό φορτίο θα κομποστοποιείται στο ΕΜΑ Α. Λιοσίων μέσω επενδύσεων αναβάθμισής του.
- ✓ Προτείνεται η δημιουργία και λειτουργία **Δικτύου Πράσινων Σημείων** με ευθύνη του κάθε Δήμου
- ✓ Για τα **Απόβλητα Συσκευασιών προβλέπεται η περαιτέρω**:
 - Περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου συλλογής αποβλήτων συσκευασιών (ΣΕΔ) για την επίτευξη των στόχων και κατά προτεραιότητα στοχευμένες ενέργειες στους μεγάλους παραγωγούς και τις νησιωτικές περιοχές.
 - Καθιέρωση χωριστής συλλογής τριών τουλάχιστον ρευμάτων (χαρτί, γυαλί, λοιπά) στην Περιφέρεια Αττικής.
- ✓ Για τα **Ανακυκλώσιμα υλικά**:
 - Ανάπτυξη δικτύου χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών (τουλάχιστον για τέσσερα ρεύματα – χαρτί, γυαλί, πλαστικό μέταλλα, για την επαρκή κάλυψη της Περιφέρειας).
 - Το δίκτυο αναπτύσσεται σε επίπεδο Δήμου με επίκεντρο το Πράσινο Σημείο και με στοχευμένες ενέργειες στους μεγάλους παραγωγούς.
 - Προτεραιότητα στην ενίσχυση της χωριστής συλλογής έντυπου χαρτιού όπου προτείνεται η δημιουργία Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) με τη συμμετοχή ΕΔΣΝΑ και ΟΤΑ.
 - Ανάπτυξη νέων ή επέκταση της δυναμικότητας των υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών για την κάλυψη των τιθέμενων στόχων.
- ✓ Για τα **Ογκώδη**: Επέκταση του υφιστάμενου δικτύου και σε συνέργεια με τα πράσινα σημεία, ώστε να επιτυγχάνεται η προεπεξεργασία και η διακριτή διαχείριση των επιμέρους συστατικών με στόχο την πλήρη εκτροπή τους από την τελική διάθεση στους ΧΥΤ για τα ΑΣΑ .
- ✓ Για τις μικρότερες ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων εντός των ΑΣΑ (ρυπασμένες συσκευασίες, υπολείμματα φαρμάκων κ.λ.π) προτείνεται η χωριστή συλλογή

Β. Για τα υπολειμματικά σύμμεικτα απορρίμματα (όσα δεν θα υπάρχει δυνατότητα προδιαλογής):**Δίκτυο****Ενέργειες**

ΣΜΑ και
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Αναθεώρηση και επανασχεδιασμός του δικτύου ΣΜΑ σύμφωνα με την αξιοποίησή τους για το δίκτυο των Πράσινων Σημείων και τον σχεδιασμό του δικτύου επεξεργασίας συμμέικτων που ακολουθεί.
- Ανάπτυξη δικτύου εγκαταστάσεων επεξεργασίας συμμέικτων για την κάλυψη των προβλεπόμενων ποσοτήτων με την αναβάθμιση και επέκταση της δυναμικότητας του ΕΜΑΚ Λιοσίων τουλάχιστον στους 400.000 tn ετησίως και τη δημιουργία νέων μονάδων συνολικής δυναμικότητας 500-600.000 tn ετησίως.
 - Το δίκτυο των νέων μονάδων θα σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπ' όψιν την αρχή της εγγύτητας στους χώρους παραγωγής των απορριμμάτων, την ισόρροπη αποκεντρωμένη εξυπηρέτηση των αναγκών και κριτήρια οικονομίας κλίμακας. Μετά από περιβαλλοντική τεκμηρίωση είναι δυνατόν να καθοριστεί ανώτατο όριο δυναμικότητας για κάθε μονάδα του δικτύου.
 - Οι μονάδες του δικτύου θα χωροθετούνται ανεξάρτητα από τους χώρους τελικής διάθεσης. Για την οριστική χωροθέτηση των μονάδων θα πρέπει να τηρούνται τα θεσμοθετημένα κριτήρια καταλληλότητας ενώ θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα θέσεις που υφίστανται δραστηριότητες διαχείρισης αποβλήτων (π.χ. ΚΔΑΥ, ΣΜΑ) ή έχει ήδη εγκριθεί η καταλληλότητα τους για τέτοιες δραστηριότητες.
 - Οι μονάδες θα σχεδιάζονται με προτεραιότητα στην περαιτέρω ανάκτηση υλικών, έναντι της παραγωγής δευτερογενών καυσίμων, ώστε να συμβάλλουν: i) στους στόχους της ανακύκλωσης υλικών ii) στην εκτροπή από την ταφή και ανάκτηση ρευμάτων αποβλήτων που μπορούν να αξιοποιηθούν είτε ως υλικά είτε ενεργειακά.
 -

Γ. Για το Δίκτυο Διάθεσης Υπολειμμάτων:

- Χ.Υ.Τ.
- Αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων αναγκών σε χώρους ταφής με αξιοποίηση των δυνατοτήτων στο Χ.Υ.Τ Φυλής ή/και αξιοποίηση θέσεων που έχει ήδη εγκριθεί η καταλληλότητα τους ως Χ.Υ.Τ.Υ. (Ν. 3164/2003).

- Δημιουργία δικτύου νέων χώρων διάθεσης υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.) για την κάλυψη των μεσο-μακροπρόθεσμων αναγκών (20ετίας). Το δίκτυο των νέων Χ.Υ.Τ.Υ. σχεδιάζεται ανεξάρτητα από την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας συμμείκτων. Για την οριστική χωροθέτηση των νέων Χ.Υ.Τ.Υ. τηρούνται τα κριτήρια καταλληλότητας του σημείου 12, ενώ εξετάζονται κατά προτεραιότητα θέσεις εξαντλημένων λατομείων αδρανών, όπου οι εργασίες τελικής διάθεσης θα είναι ενταγμένες στο πρόγραμμα αποκατάστασης τους. Μετά από περιβαλλοντική τεκμηρίωση είναι δυνατόν να καθοριστεί ανώτατο όριο δυναμικότητας για κάθε μονάδα του δικτύου.
- Οριστικό κλείσιμο του Χ.Υ.Τ. Φυλής με την άμεση εκπόνηση σχεδίου αποκατάστασης του και ενεργοποίηση του με την έναρξη λειτουργίας των νέων χώρων.

Για τα διάφορα ρεύματα των αποβλήτων τίθενται γενικοί και επιμέρους στόχοι. Στο πίνακα που ακολουθεί θεσπίζονται οι ποσοτικοί στόχοι διαχείρισης ΑΣΑ στην περιφέρεια Αττικής σύμφωνα με το ΕΣΔΑ και την ισχύουσα νομοθεσία.

Ρεύμα αποβλήτων	Έτος		Περιγραφή στόχου
Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΚΥΑ 29407/3508/2002)	2020		Μείωση αποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή στο 35% κ.β. σε σχέση με τα επίπεδα παραγωγής του 1995(βάσει του υφιστάμενου ΠΕΣΔΑ)
Βιοαπόβλητα (Ν. 4042/2012)	2015	5%	του συνολικού βάρους σε χωριστή συλλογή
	2020	40%	
Ανακυκλώσιμα υλικά (Ν. 4042/2012 – Απόφαση 2011/753/ΕΕ, μέθοδος υπολογισμού 2)	2015		Καθιέρωση χωριστής συλλογής τουλάχιστον για χαρτί, γυαλί και μέταλλα/ πλαστικό.
	2020		65% κ.β. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση & ανακύκλωση τουλάχιστον για χαρτί, μέταλλα, πλαστικό και γυαλί

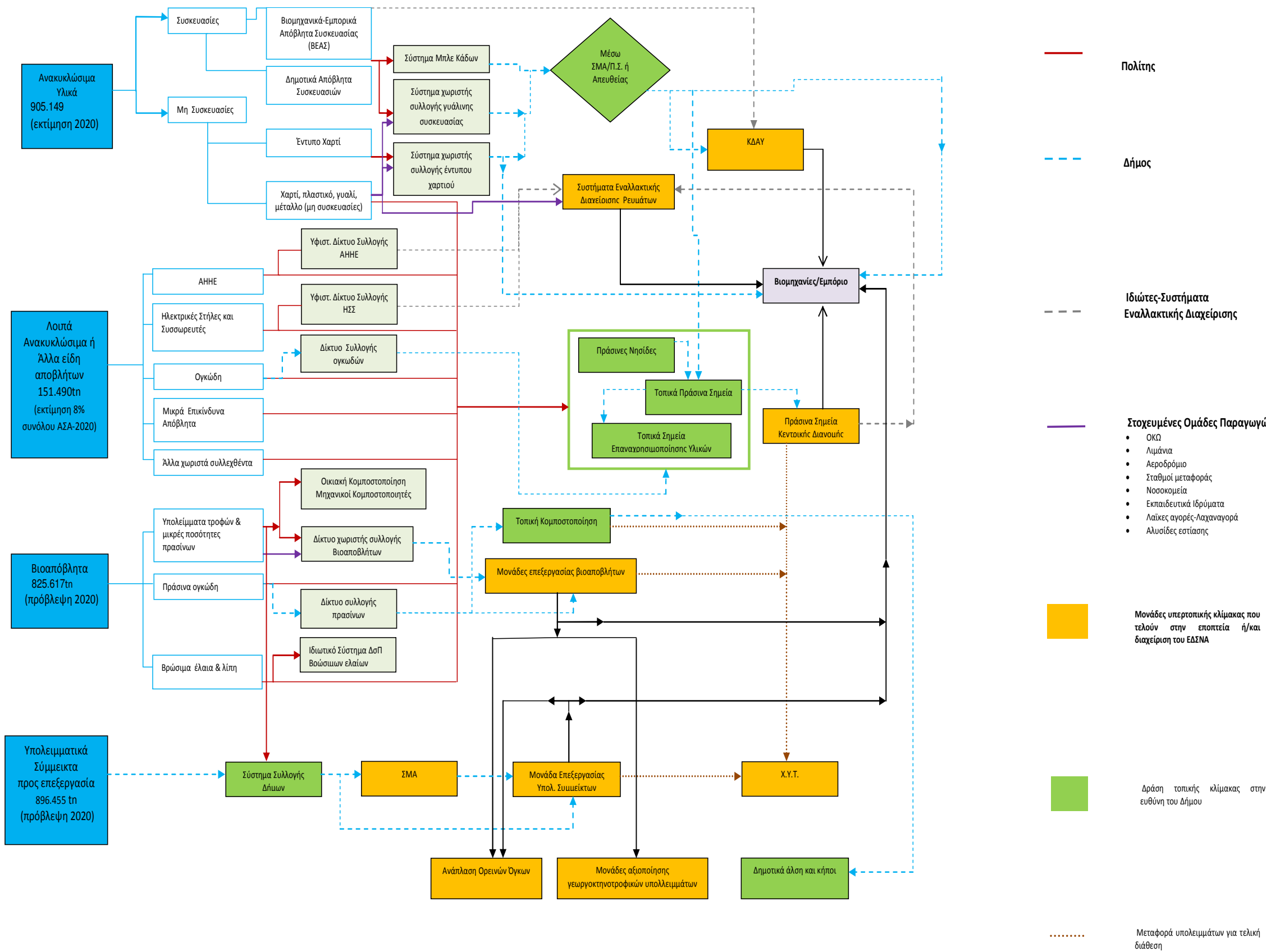
Ως αποτέλεσμα το σχέδιο διαχείρισης των ΑΣΑ, σύμφωνα με τον αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ οδηγεί στα ακόλουθα:

- Ανάκτηση με προδιαλογή στο 53% της ποσότητας των παραγόμενων ΑΣΑ κατά το 2020.
- Ανάκτηση από επεξεργασία συμμείκτων στο 25% της ποσότητας κατά το 2020.
- Τελική διάθεση με ταφή στο 22% της ποσότητας κατά το 2020.

Σημειώνεται ότι στο ποσοστό τελικής διάθεσης με ταφή θα πρέπει να συνυπολογισθεί και η ποσότητα των προσμίξεων των ανακυκλώσιμων υλικών από την ΔσΠ που οδηγούνται προς ταφή. Σε κάθε περίπτωση το σχέδιο διαχείρισης ΑΣΑ προσβλέπει στη διαρκώς μειούμενη ποσότητα των υλικών αυτών.

Για την υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης των αποβλήτων αστικού τύπου προβλέπεται να αναπτυχθούν οι δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο οι οποίες καταγράφονται με χρονοδιάγραμμα και ιεράρχηση εφαρμογής

Παρατίθεται διάγραμμα ροής της προτεινόμενης διαχείρισης ΑΣΑ όπου παρουσιάζονται σχηματικά οι προβλεπόμενες – προτεινόμενες ροές αποβλήτων μέχρι τη τελική διάθεση ή αξιοποίηση.

ΣΧΕΔΙΟ ΡΟΗΣ ΑΣΑ
2^η Αναθεώρηση ΠΕΣΔΑ Περ. Αττικής 2015

II. Βιομηχανικά Απόβλητα

Στο Σχέδιο γίνεται αναφορά σε προβλέψεις που αφορούν στην διαχείριση βιομηχανικού τύπου αποβλήτων. Προβλέπεται η διερεύνηση λύσεων για την αύξηση στο μέγιστο δυνατό της ανάκτησης των παραγόμενων Β.Α. κυρίως μέσω της αξιοποίησης

Ανάλογα με τον τύπο και την προέλευση των αποβλήτων (βιομηχανία, εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας & εξυπηρέτησης κοινού, ανακυκλώσιμα ρεύματα αποβλήτων γίνεται χωριστή αναφορά σε στόχους, διαχείριση, απαιτήσεις σε υποδομές. Προβλέπεται αξιοποίηση και η ενδυνάμωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης που ήδη υπάρχουν (για τα απόβλητα έλαια, τα απόβλητα ηλεκτρονικού και ηλεκτρικού εξοπλισμού, τα οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), τους συσσωρευτές, τα μεταχειρισμένα ανταλλακτικά, ενώ μνεία γίνεται και στη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων.

Μερικά ενδεικτικά βασικά σημεία είναι τα εξής:

Α) Για τα απόβλητα βιομηχανικών εγκαταστάσεων προβλέπεται η υιοθέτηση των στόχων του ΕΣΔΑ, ως ακολούθως:

- Διασφάλιση ιχνηλασιμότητας παραγωγής και διαχείρισης βιομηχανικών αποβλήτων.
- Διασφάλιση ορθολογικής διαχείρισης των παραγόμενων βιομηχανικών αποβλήτων στηριζόμενη στην ιεράρχηση των αποβλήτων και στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
- Αξιοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας αποβλήτων (σε εθνικό επίπεδο) με σκοπό την προώθηση της συνέργειας μεταξύ των βιομηχανικών κλάδων για την ανάκτηση των βιομηχανικών αποβλήτων. Προώθηση κλαδικών εθελοντικών συμφωνιών.
- Οργάνωση και λειτουργία επαρκούς δικτύου υποδομών διάθεσης βιομηχανικών αποβλήτων κατά προτεραιότητα στους χώρους βιομηχανικής συγκέντρωσης.
- Ανάκτηση ενέργειας σε συμπληρωματικό ρόλο όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια άλλου είδους ανάκτησης.
- Αξιοποίηση της έρευνας για αναβάθμιση των μεθόδων διαχείρισης των βιομηχανικών αποβλήτων και τεκμηρίωση της βέλτιστης επιλογής από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις των εργασιών ανάκτησης ή και διάθεσης.

Για τη διαχείριση των συγκεκριμένων αποβλήτων (επικινδύνων και μη) προβλέπεται η δημιουργία μιας μόνιμης δομής συνεργασίας του ΠΕΣΔΑ, των παραγωγών και των επιχειρήσεων διαχείρισης Β.Α. και των επιχειρήσεων που διαθέτουν παραγωγικές υποδομές με δυνατότητα αξιοποίησης τους για την ανάκτηση των Β.Α. που δεν υπάγονται στα υφιστάμενα ρεύματα ανακυκλώσιμων υλικών. Η ανωτέρω δομή αξιοποιώντας (α) την καταγραφή των παραγόμενων Β.Α. (ποσότητες, σύσταση, χαρακτηριστικά

κλπ.), (β) την διεθνή εμπειρία στον τομέα των βέλτιστων λύσεων διαχείρισης και (γ) τις δυνατότητες των εκάστοτε υποδομών θα μπορεί να παρεμβαίνει στην δημιουργία κυκλωμάτων βιομηχανικής συνέργειας για την πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και ανάκτηση ή την τελική διάθεση των μη δυνάμενων να ανακτηθούν Β.Α. Η ανωτέρω δομή, αξιοποιώντας την διεθνή εμπειρία επιδιώκεται να υποστηρίζεται από ηλεκτρονική διαδραστική πλατφόρμα.

Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, θα επιδιώκεται η αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό των δυνατοτήτων (i) πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) μεγιστοποίησης της ανακυκλωσιμότητας/ανακτησιμότητας των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (iii) επεξεργασίας και αξιοποίησης εκτός παραγωγικής διαδικασίας.

Όσον αφορά τα δίκτυα διάθεσης βιομηχανικών αποβλήτων

1. Για τα μη επικίνδυνα Β.Α. προβλέπει ο ΠΕΣΔΑ

- Την κατασκευή ιδιωτικών ΧΥΤ για την εξυπηρέτηση των ιδίων αναγκών των παραγωγών μεγάλων ποσοτήτων βιομηχανικών απόβλητων (άνω των 10.000 τόνων ετησίως).
- Την υποχρέωση των ΒΙΟΠΑ και ΒΕΠΕ της Περιφέρειας να χωροθετήσουν ΧΥΤ εντός των ορίων τους, μέχρι το 2020. Στους οργανωμένους υποδοχείς δραστηριοτήτων ο φορέας που ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση τους, έχει την αρμοδιότητα για την οργάνωση της διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των παραγωγών αποβλήτων που απορρέουν από την οδηγία 2008/98/ΕΕ και τον Ν. 4042/12.
- Τη διάθεση στους υφιστάμενους ΧΥΤ αστικών, των αποβλήτων βιομηχανικής προέλευσης που προσομοιάζουν ή είναι συμβατά με τα αστικά, εφόσον δεν τίθενται ζητήματα κορεσμού.
- Την κατασκευή ΧΥΤ μη επικίνδυνων Β.Α σε έκταση εντός των γηπέδων του νέου δικτύου ΧΥΤ αστικών.
- Την κατασκευή ξεχωριστών ΧΥΤ για τα ανόργανα απόβλητα κατά προτεραιότητα σε έκταση εντός των γηπέδων των ΧΥΤ αδρανών.
- Όπου δεν είναι εφικτή η συνεγκατάσταση/ συνδιάθεση, εξεύρεση ΧΥΤ, κατά προτεραιότητα, σε εξοφλημένα λατομεία και σε παρεμφερούς λειτουργίας χώρους.
- Την αποτέφρωση οργανικών, μη επικίνδυνων Β.Α. που δεν μπορούν να ανακτηθούν κατά προτεραιότητα μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Όπου αυτό δεν είναι εφικτό, διάθεση σε ΧΥΤ, εφόσον πληρούν τις προδιαγραφές για ταφή.

2. Για τα επικίνδυνα Β.Α.

- Αξιοποίηση των υφιστάμενων ιδιωτικών ΧΥΤΕΑ για την εξυπηρέτηση των αναγκών τρίτων, τουλάχιστον έως την ολοκλήρωση των αναγκαίων υποδομών.
- Κατασκευή ΧΥΤ επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων για την κάλυψη των αναγκών της περιφέρειας Αττικής. Η δυναμικότητα θα προσδιοριστεί μετά την προαναφερθείσα πρόσθετη και σε βάθος διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών.
- Αποτέφρωση οργανικών, επικίνδυνων Β.Α. που δεν μπορούν να ανακτηθούν κατά προτεραιότητα μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και υποδομών. Όπου αυτό δεν είναι εφικτό, διάθεση σε ΧΥΤΕΑ, εφόσον πληρούν τις προδιαγραφές για ταφή.

3. Τη Διευθέτηση «ιστορικά» αποθηκευμένων αποβλήτων

Για την υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης των αποβλήτων βιομηχανικού τύπου προβλέπεται να αναπτυχθούν οι δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο οι οποίες καταγράφονται με χρονοδιάγραμμα και ιεράρχηση εφαρμογής

III. Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

Στο ΠΕΣΔΑ η αναφορά στα ΑΕΚΚ αφορά κυρίως με τη εφαρμογή των προβλέψεων της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων αυτών, την αύξηση της συλλογής και ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση των επεξεργασμένων αποβλήτων. Συγκεκριμένα προβλέπει:

- Την εφαρμογή της εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ στα δημόσια και ιδιωτικά έργα.
- Τη χωριστή συλλογή για τα απόβλητα εκσκαφών που εξαιρούνται από τους στόχους των ΑΕΚΚ ,και ορθολογική διαχείριση τους καθώς και για την περίσσεια σκυροδέματος που προκύπτει κατά τα έργα κατασκευών. Ειδικότερα η περίσσεια των αποβλήτων εκσκαφών που προέρχονται από τα Δημόσια έργα θα πρέπει να συλλέγεται διακριτά από τυχόν υλικά καθαιρέσεων, αποξηλώσεων κλπ. και οι όροι και οι προϋποθέσεις για την διαχείριση αυτών να περιλαμβάνεται στην ΑΕΠΟ του έργου και στην σύμβαση με τον Ανάδοχο. Τα παραπάνω θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε όλα τα στάδια υλοποίησης των δημοσίων έργων, όπως προκήρυξη, συμβάσεις κλπ.
- Τη ανάπτυξη αγορών για τα δευτερογενή υλικά της επεξεργασίας ΑΕΚΚ.

Η ανάπτυξη των απαιτούμενων δικτύων και υποδομών διαχείρισής τους στηρίζεται στην υλοποίηση των παρακάτω βασικών επιδιώξεων:

- Ανάπτυξη των ΣΕΔ με στόχο τη κάλυψη του συνόλου της Περιφέρειας και δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών επεξεργασίας (σταθερές μονάδες ή αδειοδοτημένοι χώροι υποδοχής κινητών μονάδων επεξεργασίας) με στόχο την κάλυψη των αναγκών του συνόλου της Περιφέρειας.
- Διαχωρισμός των επιμέρους υλικών στην πηγή παραγωγής τους, ιδιαίτερα κατά τις εργασίες κατεδαφίσεων με εφαρμογή τεχνικών επιλεκτικής κατεδάφισης.

- Αύξηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό της ανακύκλωσης και ανάκτησης, κατά προτεραιότητα μέσω:
 - μεγιστοποίησης της απορρόφησης των δευτερογενών υλικών ως εναλλακτικές πρώτες ύλες ή εναλλακτικά καύσιμα από σχετικούς παραγωγικούς κλάδους.
 - χρήσης των δευτερογενών αδρανών ορυκτής προέλευσης ως υλικό πλήρωσης σε ΧΥΤ, σε έργα αποκατάστασης ΧΑΔΑ, σε εργασίες επίχωσης ορυγμάτων κλπ.
 - χρήσης των ανενεργών λατομικών χώρων για τους σκοπούς ανάκτησης με επίχωση.
- Ανάπτυξη του απαιτούμενου δικτύου ΧΥΤ αδρανών για την ασφαλή διάθεση των αδρανών μη ανακτήσιμων υπολειμμάτων της επεξεργασίας ΑΕΚΚ.

Στα πλαίσια αυτά μεταξύ άλλων προτείνεται

- Η λειτουργία νέων μονάδων επεξεργασίας ΑΕΚΚ στις Περιφερειακές Ενότητες όπου δεν υφίστανται μονάδες.
- Στα νησιά της 1ης Δ.Ε. της περιφέρειας, κατά προτεραιότητα η αδειοδότηση χώρων υποδοχής κινητών μονάδων επεξεργασίας, όπου θα λειτουργεί κινητή μονάδα που θα καλύπτει τις ανάγκες επεξεργασίας.
- Η ανάπτυξη σχεδίου αποκατάστασης των λατομικών χώρων της περιφέρειας Αττικής, σε όποια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ανάκτηση του αδρανούς κλάσματος των ΑΕΚΚ (με επίχωση) σε συνέργεια με κόμποστ τύπου Α.

Ειδική μνεία υπάρχει στα ΑΕΚΚ που περιέχουν αμιάντο. Ο σχεδιασμός διαχείρισης των ΑΕΚΚ που περιέχουν αμιάντο στοχεύει στην εκτενή εφαρμογή της επιλεκτικής κατεδάφισης κατά τις εργασίες κατεδάφισης κτιρίων, ώστε να επιτυγχάνεται η ξεχωριστή συλλογή των αποβλήτων αμιαντοσιμέντου. Οι εργασίες διαχείρισης των ΑΕΚΚ που περιέχουν αμιάντο θα πρέπει να γίνονται αποκλειστικά από τις αδειοδοτημένες ΕΑΚ αμιάντου και η διάθεσή τους θα γίνεται σε κατάλληλα διαμορφωμένους ΧΥΤ.

Για την υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης των ΑΕΚΚ προβλέπεται να αναπτυχθούν οι δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο οι οποίες καταγράφονται με χρονοδιάγραμμα και ιεράρχηση εφαρμογής

IV. Γεωκτηνοτροφικά απόβλητα

Ο σχεδιασμός της διαχείρισης των γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων δεν αποτελούσε αντικείμενο του υφιστάμενου ΠΕΣΔΑ (αναθεώρηση 2006) και η διαχείρισή τους προβλέπεται να γίνεται με ευθύνη του παραγωγού με την επισημάνση ότι ανάλογα με τη χωροθέτηση και το είδος των εγκαταστάσεων Διαχείρισης των ΑΣΑ, είναι πολύ πιθανό (και χρήσιμο) να επιδιώκεται συνεπεξεργασία μέρους των γεωργικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων με τα ΑΣΑ. Ο ΠΕΔΣΑ δεν θέτει δεσμευτικούς στόχους. Οι προβλέψεις του για τα γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα έχουν αποκλειστικά κατευθυντήριο χαρακτήρα.

Ο ΠΕΣΔΑ υιοθέτηση τους στόχων του ΕΣΔΑ, ως ακολούθως

- Πλήρης ανάπτυξη δικτύου συλλογής βιοαποδομήσιμων αποβλήτων γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης για την ανάκτηση επ' ωφελεία της γεωργίας, την παραγωγή προϊόντων (π.χ. ζωοτροφών, κ.λπ.) ή την παραγωγή ενέργειας από βιοαέριο/ βιομάζα.
- Χωριστή συλλογή και ανάκτηση των πλαστικών γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης με έμφαση στα πλαστικά θερμοκηπίου και τα απόβλητα συσκευασίας.
- Χωριστή συλλογή και κατάλληλη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας γεωργικών φαρμάκων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.
- Πρόβλεψη για κίνητρο προδιαλογής πλαστικών και βιοαποδομήσιμων Γεωργοκτηνοτροφικών Αποβλήτων π.χ. με αντάλλαγμα οργανικά λιπάσματα και εδαφοβελτιωτικά.

Η διαχείριση των γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων περιλαμβάνει:

- εφαρμογή των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.
- συλλογή του συνόλου των παραγόμενων γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και δυνατότητα συνεπεξεργασίας με το οργανικό κλάσμα των ΑΣΑ και ΒΑΑ (από ΔσΠ).
- ανακύκλωση ή άλλου είδους ανάκτηση, κατά προτεραιότητα μέσω:
 - ανακύκλωσης επ' ωφελεία της γεωργίας ως οργανική ουσία (α) με άμεση ενσωμάτωση, (β) έπειτα από βόσκηση, (γ) έπειτα από κοπή και ενσωμάτωση στο έδαφος.
 - ανακύκλωσης επ' ωφελεία της γεωργίας, ως εδαφοβελτιωτικό (α) έπειτα από κομποστοποίηση, (β) έπειτα από ζύμωση κτηνοτροφικών αποβλήτων, (γ) έπειτα από χώνευση του υπολείμματος των μονάδων βιοαερίου.
 - χρήσης ως δευτερογενές καύσιμο (ανάκτηση σε μονάδες παραγωγής βιοαερίου με απόδοση του χωνέματος επ' ωφελεία της γεωργίας, ανάκτηση σε μονάδες συναποτέφρωσης).
- Χωριστή συλλογή και ανάκτηση των πλαστικών γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης με έμφαση στα πλαστικά θερμοκηπίου και τα απόβλητα συσκευασίας.
- Χωριστή συλλογή και κατάλληλη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας γεωργικών φαρμάκων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Ως κατευθύνσεις σε υποδομές και δίκτυα διαχείρισης προβλέπονται:

- Ανάπτυξη τοπικών δικτύων συλλογής των οργανικών γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων.

- Πλήρης αξιοποίηση του διαθέσιμου δικτύου παραγωγής εδαφοβελτιωτικών για την απορρόφηση των οργανικών γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων – Εξέταση δυνατοτήτων συνεπεξεργασίας με οργανικά απόβλητα άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Πλήρης αξιοποίηση των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων μονάδων παραγωγής βιοαερίου για την ενεργειακή ανάκτηση γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων.
- Ανάπτυξη τοπικών δικτύων συλλογής και μεταφοράς γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων μη οργανικής προέλευσης (πλαστικά θερμοκηπίων, μέταλλα, συσκευασίες λιπασμάτων, κ.λπ.) ώστε τα εν λόγω απόβλητα να εντάσσονται στα διαθέσιμα δίκτυα ανάκτησης.

3. Άλλα στοιχεία του ΠΕΣΔΑ

3.1 Διαχειριστικές ενότητες

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ Αττικής (2006), η Αττική υποδιαιρείται σε δυο Διαχειριστικές Ενότητες (ΔΕ) ως ακολούθως: η 1η Δ.Ε. αποτελείται από το σύνολο της περιφέρειας Αττικής πλην Κυθήρων και Αντικυθήρων και η 2η Δ.Ε. αποτελείται από τα νησιά Κυθήρων και Αντικυθήρων. Στα πλαίσια της παρούσας αναθεώρησης διατηρούνται οι υφιστάμενες Δ.Ε., όπως αυτές εγκρίθηκαν κατά την αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής το 2006. Τα ποσοστά συμμετοχής της 1ης και 2ης Δ.Ε. στη παραγωγή αποβλήτων της Περιφέρειας αντιστοιχούν στο 99,89% και 0,11% αντίστοιχα.

3.2 Πρόληψη

Σύμφωνα με το Ν. 4042/12 σχετικά με την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων, η πρόληψη τίθεται ως πρώτη προτεραιότητα. Ως πρόληψη νοούνται τα μέτρα που λαμβάνονται ως προς μια ουσία, υλικό ή προϊόν πριν καταστούν απόβλητα και τα οποία μειώνουν:

- Την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων
- Τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ή
- Την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες

Το ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνει τις βασικές κατευθύνσεις για την υλοποίηση ενός σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων στην Περιφέρεια προβλέποντας να γίνουν εξειδικευτούν δράσεις που στοχεύουν:

- Στην ενημέρωση και ευαισθητοποίησης του κοινού, βιομηχανίας, εμπορίου κλπ. για την ανάγκη μείωσης των αποβλήτων
- Στην βελτίωση της καταναλωτικής συμπεριφοράς, προωθώντας την αγορά περιβαλλοντικά φιλικών προϊόντων και την βιώσιμη κατανάλωση
- Στην αύξηση της διάρκειας ζωής των προϊόντων και αγαθών

- Στην ενθάρρυνση επαναχρησιμοποίησης προϊόντων
- Στον οικολογικό σχεδιασμό προϊόντων
- Στην βελτίωση της αποδοτικότητας των υλικών στις κύριες κατηγορίες προϊόντων
- Στην επιδίωξη μιας βιώσιμης πολιτικής σε σχέση με την αγορά και κατανάλωση αγαθών
- Στη μείωση της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και αντικατάσταση με λιγότερο επικίνδυνες εναλλακτικές λύσεις
- Στην ενίσχυση των προσπάθειών για τη μείωση και την καλύτερη διαχείριση των αποβλήτων
- Στη περαιτέρω προώθηση των πράσινων προμηθειών

3.3 Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση - Εκπαίδευση

Με βάση τις προβλέψεις του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ θα πρέπει να υλοποιηθεί (σχεδιαστεί & εφαρμοστεί) ενιαίο, ετήσια κυλιόμενο, Πρόγραμμα Ενεργειών Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης- Εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Αττικής, που επικεντρώνεται στις δράσεις υψηλής ιεράρχησης στην διαχείριση των αποβλήτων (πρόληψη – επανάχρηση – ανακύκλωση/ανάκτηση). Το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να δομηθεί ανά βασική κατηγορία προέλευσης των αποβλήτων. Κοινό-στόχος των επί μέρους υποπρογραμμάτων αποτελεί ο παραγωγός των αποβλήτων (νοικοκυριά για τα αστικά, επιχειρήσεις/επαγγελματίες για τα βιομηχανικά και συναφή, εμπλεκόμενοι στον οικοδομικό-κατασκευαστικό τομέα για τα ΑΕΚΚ, αγρότες για τα γεωργο-κτηνοτροφικά απόβλητα) αλλά και το καταναλωτικό κοινό εν γένει που με τις επιλογές του είναι δυνατόν να επηρεάσει την παραγωγή αποβλήτων του παραγωγικού τομέα (βιομηχανικά, ΑΕΚΚ, γεωργοκτηνοτροφικά) .

Οι δράσεις των προγραμμάτων θα εξειδικεύονται στις ακόλουθες ενότητες :

- α) ενημέρωση (πληροφόρηση για τις δυνατότητες πρόληψης, ανακύκλωσης κ.λπ. - συνεχής)
- β) ευαισθητοποίηση (ηθική ή και υλική παροχή κινήτρων για βελτίωση της συμπεριφοράς - στοχευμένη)
- γ) εκπαίδευση (απευθύνεται κατά προτεραιότητα στην προ-σχολική και σχολική κοινότητα, ένταξη στην εκπαιδευτική διαδικασία, συνδυάζει τα στοιχεία α) και β))

Τα προγράμματα ενεργειών ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης – εκπαίδευσης σε σχέση με τα ΑΣΑ προβλέπεται να υλοποιούνται κυρίως σε τοπικό/δημοτικό επίπεδο, στο μέτρο που οι ενέργειες πρόληψης-επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσής τους θα αναληφθούν μέσω των Τοπικών Σχεδίων. Τα προγράμματα που αφορούν σε βιομηχανικά απόβλητα, ΑΕΚΚ και γεωργοκτηνοτροφικά υλοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο, με κλαδική στόχευση.

Χρονικά, το Πρόγραμμα αναπτύσσεται, εξειδικεύεται και εμπλουτίζεται σε αντιστοιχία με την πορεία εξειδίκευσης και υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΣΔΑ:

- Αντικείμενο επικοινωνίας του πρώτου ετήσιου προγράμματος δράσεων αποτελεί ο ίδιος ο ΠΕΣΔΑ (διάχυση διαβούλευση επί της υλοποίησης των εγκεκριμένων δράσεων κ.λπ.)
- Παράλληλα με την συγκρότηση και εγκαθίδρυση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης ΑΣΑ ενεργοποιούνται αντίστοιχες ενότητες του (υπο)προγράμματος για τα ΑΣΑ κ.ο.κ.

Για τον σκοπό αυτό, κάθε μία από τις δράσεις υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ θα συνοδεύεται από σώμα προτάσεων για ένταξη και αξιοποίηση από το πρόγραμμα ενεργειών ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης-εκπαίδευσης.

Επικεφαλής φορέας υλοποίησης του Προγράμματος τίθεται ο ΕΔΣΝΑ, επικουρούμενος από τον ΕΟΑΝ και ομόλογους φορείς εθνικού επιπέδου (ΥΠΕΠΘ- Τμήμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Υπ. Ανάπτυξης, Γ.Γ. Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή κ.λπ.). Δράσεις του προγράμματος συναφείς με το εκάστοτε αντικείμενο αναλαμβάνουν οι φορείς υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΣΔΑ στο σύνολο τους.

Το εκπαιδευτικό σκέλος του προγράμματος αναλαμβάνεται από τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής μέσω Προγραμματικής Σύμβασης με τον ΕΔΣΝΑ.

3.4 Συνέργεια του σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων με άλλα αναπτυξιακά προγράμματα και δράσεις της Περιφέρειας

Α. Συνέργεια με το πρόγραμμα αποκατάστασης ανενεργών λατομείων

Από το Ρυθμιστικό σχέδιο Αττικής και συναφείς προγραμματισμούς έχει τεκμηριωθεί η ανάγκη αποκατάστασης των διάσπαρτων ανενεργών λατομικών χώρων της Περιφέρειας Αττικής που σε σχετική μελέτη του ΟΡΣΑ (2013) στο σύνολο τους αριθμούνται σε 154. Εξ αυτών 65 καταγράφονται ως ανενεργοί, 14 εκ των οποίων ανήκουν στο Δημόσιο. Αθροιστικά οι ανενεργοί χώροι καταλαμβάνουν έκταση 3.606 στρεμμάτων και απαιτούν σημαντικές ποσότητες υλικών επίχωσης και εδαφοκάλυψης για την αποκατάστασή τους.

Από τον ΠΕΣΔΑ προκύπτει η δυνατότητα ανάκτησης ή η ανάγκη τελικής διάθεσης διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων σε σημαντικές ποσότητες που δύνανται να αξιοποιηθούν για την κάλυψη των αναγκών αποκατάστασης των λατομικών χώρων. Πιο συγκεκριμένα οι ανωτέρω δυνατότητες εντοπίζονται στα ακόλουθα.

- Κομπόστ υψηλής ποιότητας από επεξεργασία των ΒΑΑ (ΔσΠ)
- Κομπόστ τύπου Α' από την επεξεργασία συμμείκτων
- Υπολείμματα της επεξεργασίας συμμείκτων ΑΣΑ
- Ανόργανα βιομηχανικά απόβλητα
- Επεξεργασμένα ΑΕΚΚ για ανάκτηση καθώς και υπολείμματα της επεξεργασίας για διάθεση

Η συντονισμένη συνεργιστική υλοποίηση των ανωτέρω προγραμμάτων (ΠΕΣΔΑ, αποκατάσταση λατομείων), όπου οι εργασίες τελικής διάθεσης αποβλήτων σε ανενεργό λατομικό χώρο θα είναι ενταγμένες στο πρόγραμμα αποκατάστασης του, οδηγούν στην από κοινού εκπλήρωση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων με ταυτόχρονη εξοικονόμηση φυσικών και οικονομικών πόρων.

Ως εκ τούτου υιοθετείται η ανάληψη πρωτοβουλιών από την Περιφέρεια Αττικής για την εξέταση και αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ των ανωτέρω προγραμμάτων (ΠΕΣΔΑ, αποκατάσταση λατομείων) στη φάση εξειδίκευσης και μελέτης των συναφών δράσεων.

Β. Συνέργεια με το πρόγραμμα αποκατάστασης αναδάσωσης ορεινών όγκων

Γ. Συνέργεια με το πρόγραμμα ένταξης αγοράς εργασίας. Οι επιλογές της διαχείρισης με την παρούσα αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ δίνουν έμφαση στις ανώτερες βαθμίδες της ιεράρχησης (πρόληψη, επανάχρηση, ανακύκλωση) η εφαρμογή των οποίων συνεπάγεται δραστηριότητες υψηλής έντασης εργασίας. Ως εκ τούτου εντοπίζονται υψηλές συνέργειες του ΠΕΣΔΑ με προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας και ένταξης στην αγορά εργασίας, τα οποία και θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν.

3.5 Γενικά κριτήρια καταλληλότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων

Στο ΠΕΣΔΑ γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην χρήση - εφαρμογή των κριτηρίων χωροθέτησης εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων ώστε να λαμβάνονται υπόψη ιδιαιτερότητες της περιφέρειας και να συνεκτιμηθεί η υφιστάμενη διαχείριση και χωρική κατανομή της παραγωγής των αποβλήτων. Για το σκοπό αυτό τέθηκαν κριτήρια αποκλεισμού και εντοπισμού ευρύτερων κατάλληλων περιοχών, όπως αυτά απορρέουν από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των οικισμών, της βιοποικιλότητας, των υδατικών πόρων, των πολιτιστικών μνημείων κλπ και τα οποία περιλαμβάνουν απαγορεύσεις ή ειδικούς περιορισμούς χωροθέτησης σχετικών έργων και δραστηριοτήτων και εξασφαλίζουν καταρχήν συμβατότητα χρήσεων.

Οι περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας είναι απαραίτητο να υπάρχουν για τον αρχικό εντοπισμό των "ευρύτερων κατάλληλων περιοχών", εντός των οποίων ενδέχεται να χωροθετηθεί ένα προτεινόμενο ή προβλεπόμενο έργο διαχείρισης αποβλήτων, έτσι ώστε να τηρούνται οι όροι που θέτει το άρθρο 14 του Ν. 4042/2012 (Α' 24). Για όλες τις εγκαταστάσεις που εκτελούν εργασίες διαχείρισης αποβλήτων D & R, πρέπει να εξετάζεται πάντα ο βαθμός όχλησης και αντιστοίχως χωροθετούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Τα κριτήρια αποκλεισμού για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων που λαμβάνονται υπόψη, χωρίς να σημαίνει ρητά ότι εφαρμόζονται στο σύνολό τους ανάλογα με το είδος, τα χαρακτηριστικά και το βαθμό όχλησης της δραστηριότητας της εγκατάστασης, ομαδοποιούνται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κριτήρια Περιβαλλοντικής Προστασίας
- Κριτήρια Προστασίας Υδατικών Πόρων
- Οικιστικά ▯ Πολεοδομικά, Χωροταξικά και Αναπτυξιακά Κριτήρια

- Κριτήρια Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τα κριτήρια εξειδικεύονται στην απόφαση του ΕΔΣΝΑ

Στο ΠΕΣΔΑ επίσης ειδικεύονται ειδικότερα κριτήρια αξιολόγησης για εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων που αφορούν:

A. Την καταλληλότητα, τη διερεύνηση εναλλακτικών θέσεων και τη συγκριτική αξιολόγηση και επιλογή χώρων για εγκαταστάσεις αποβλήτων που εκτελούν εργασίες R και D. Τα παρακάτω κριτήρια λαμβάνονται υπόψη ενδεικτικά:

- Γεωλογικά– Υδρογεωλογικά και Υδρολογικά κριτήρια
- Περιβαλλοντικά κριτήρια
- Οικιστικά και Χωροταξικά κριτήρια
- Λειτουργικά και γενικής φύσης κριτήρια
- Οικονομικά κριτήρια

Τα ανωτέρω κριτήρια θα πρέπει εξετάζονται στο πλαίσιο πολυκριτηριακής ανάλυσης του κάθε προτεινόμενου χώρου κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου.

Ειδικά για την χωροθέτηση υποδομών με ΔσΠ (Πράσινα Σημεία και ΚΑΕΔΙΣΠ) και κομποστοποίησης μικρής κλίμακας προδιαλεγμένου οργανικού υλικού χαμηλής όχλησης στον αστικό ιστό τα κριτήρια θα εξειδικευτούν μετά από νομοθετική ρύθμιση.

B. Ειδικότερα για τα επικίνδυνα απόβλητα πέρα των παραπάνω κριτηρίων αξιολόγησης καθορίζονται επιπλέον βασικά κριτήρια αξιολόγησης των θέσεων των εν λόγω εγκαταστάσεων ως εξής:

- Χωροταξική κατανομή της παραγωγής των Ε.Α.
- Περιοχές εξοφλημένων μεταλλευτικών και λατομικών εκμεταλλεύσεων.
- Κατασκευή εγκατάστασης επεξεργασίας – διάθεσης Ε.Α. εντός των γηπέδων βιομηχανικών εγκαταστάσεων μεγάλου μεγέθους.

3.6 Αποκατάσταση ΧΑΔΑ

Σύμφωνα με τον ΠΕΣΔΑ βρίσκεται σε εξέλιξη το πρόγραμμα παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης των υπολειπόμενων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων της Περιφέρειας. Τα προβλήματα έχουν πλέον περιοριστεί σε συγκεκριμένες περιοχές και το πρόγραμμα αποκατάστασης, που στο μεγαλύτερο ποσοστό του υλοποιείται μέσω χρηματοδότησης από επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007/2013, προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2015.

3.7 Ποσοτικά Στοιχεία

Για τις βασικές και επιμέρους κατηγορίες και ρεύματα παρουσιάζονται ποσοτικά δεδομένα τόσο για την παρούσα κατάσταση όσο και σε μεσο-μακρο πρόθεση πρόβλεψη (μέχρι το 2020) προερχόμενα από διάφορες πηγές (όπως στοιχεία που διατηρεί ο ΕΔΣΝΑ, στοιχεία από τον Εθνικό Σχεδιασμό Αποβλήτων κ.λ.π).

3.8 Οικονομικοί πόροι και εργαλεία για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ

Όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση του ΕΣΔΝΑ το συνολικό κόστος υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΣΔΑ θα εκτιμηθεί με ασφάλεια κατά την οριστική διατύπωση του, μετά την εκπόνηση και έγκριση των Τοπικών Σχεδίων της Διαχείρισης και των μελετών σχεδιασμού των απαραίτητων υποδομών. Οι απαιτούμενοι πόροι για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ είναι δυνατόν να προέλθουν από το σύνολο των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων (κεντρικοί, περιφερειακοί, τοπικοί) δεδομένης της υποχρέωσης εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει». Για τα χρηματοδοτικά μέσα που είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν για την χρηματοδότηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων για έργα και δράσεις διαχείρισης αποβλήτων ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω κατηγορίες που περιγράφονται στην απόφαση:

- Επιδοτήσεις – Ενισχύσεις Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-20 , Ε.Π. ΑνΕΚ 2014-20, Π.Ε.Π. Αττικής 2014-20) Ε.Π.Α.Α 2014-20 για την διαχείριση γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, Ε.Π. ΜΔΤ 2014-20 για την ενίσχυση της Διοίκησης στον τομέα των αποβλήτων, Ευρωπαϊκά Προγράμματα (LIFE, HORIZON 2000) και Ευρωπαϊκές Πρωτοβουλίες (LEADER, INTERREG), το Πράσινο Ταμείο καθώς και οι Πόροι Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας.
- Β. Περιβαλλοντικά Οικονομικά Εργαλεία και Μέσα, όπως η Εφαρμογή της Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού και η Εφαρμογή Περιβαλλοντικών Οικονομικών Εργαλείων (Τέλος Ταφής, Πληρώνω Όσο Πετάω-ΠΟΠ). Σε αντιδιαστολή με τα χρηματοδοτικά προγράμματα (Α) τα Περιβαλλοντικά Εργαλεία και Μέσα μπορούν να εξασφαλίσουν πρόσθετους πόρους όχι μόνο για τις επενδυτικές αλλά και για τις λειτουργικές δαπάνες των αναγκών της διαχείρισης. Τα πιο διαδομένα οικονομικά εργαλεία που θα μπορούσαν να εξεταστούν σύμφωνα με τον ΠΕΣΔΑ είναι τα ακόλουθα :
 - i. Ειδικά τέλη και φόροι διάθεσης αποβλήτων
 - ii. Σχήματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού
 - iii. Συστήματα «πληρώνω όσο πετάω» (ΠΟΠ)
 - iv. Επιδοτήσεις για χρήση δευτερογενών υλικών /φορολόγηση των φυσικών πρώτων υλών που υποκαθιστούν
 - v. Συστήματα εγγυοδοσίας

Το εργαλείο (ii) εφαρμόζεται ήδη στην Ελλάδα με τον Ν. 2329/2001 για την Εναλλακτική Διαχείριση των Αποβλήτων, ενώ το (i) (Τέλος Ταφής) προβλέπεται από τον Ν 4042/2012 να εφαρμοστεί από την 01/01/2016. Συστήματα Π.Ο.Π δεν έχουν τύχει ακόμα εφαρμογής στην Ελλάδα παρότι προβλέπονται ως δυνατότητα στον Ν.4042/2012 και τυγχάνουν ευρείας εφαρμογής σε χώρες της Ε.Ε.

3.9 Παρακολούθηση εφαρμογής ΠΕΣΔΑ

Για την αποτύπωση σε συνεχή βάση της συνολικής εικόνας διαχείρισης των αποβλήτων στη χώρα, της προόδου επίτευξης των στόχων του ΠΕΣΔΑ και των εξελίξεων σε επιμέρους ζητήματα, προβλέπεται η υιοθέτηση συστήματος παρακολούθησης, στη βάση των ακόλουθων αρχών:

- Συστηματοποίηση της διαδικασίας συγκέντρωσης και επεξεργασίας των δεδομένων που απαιτούνται για να υποστηριχθεί και αξιολογηθεί ο ΠΕΣΔΑ.
- Υποχρεωτικότητα υποβολής δεδομένων από κάθε υπόχρεο (π.χ. ΣΕΔ, ΔΗΜΟΙ, παραγωγό αποβλήτου κ.λπ.)
- Προσβασιμότητα στα δεδομένα του συστήματος παρακολούθησης για όλους τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση των στόχων.
- Ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων και του κοινού μέσω της κοινοποίησης σχετικών αναφορών στο διαδίκτυο.
- Περιοδικότητα υποβολής δεδομένων σε εξαμηνιαία βάση.

Υπόχρεος φορέας για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ είναι ο ΦοΣΔΑ (ΕΣΔΝΑ). Η παρακολούθηση της υλοποίησης των στόχων του ΠΕΣΔΑ είναι άμεσα συναρτώμενη με την παρακολούθηση της υλοποίησης των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης και των Φορέων υλοποίησης δράσεων του ΠΕΣΔΑ. Για τον σκοπό αυτό, ο ΕΔΣΝΑ θα πρέπει να συνεργάζεται με τους Δήμους, τον ΕΟΑΝ, τα ΣΕΔ και τους λοιπούς Φορείς υλοποίησης δράσεων του ΠΕΣΔΑ.

Η διαδικασία παρακολούθησης θα περιλαμβάνει τα εξής βασικά βήματα:

- α. Συγκέντρωση και επεξεργασία δεδομένων παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προόδου υλοποίησης δικτύων και εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων.
- β. Συγκέντρωση και αξιολόγηση αποτελεσμάτων επιθεωρήσεων σε εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.
- γ. Αξιολόγηση προόδου εφαρμογής των στόχων του ΠΕΣΔΑ, συνολικά και ανά κατηγορία και ρεύμα αποβλήτων, σε ετήσια βάση με βάση δείκτες παρακολούθησης.

- ε. Κατάρτιση ειδικών εκθέσεων για την επίστευση της εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ ή λήψη διορθωτικών μέτρων.
- στ. Εισήγηση για αναγκαιότητα ενδιάμεσης αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ στη βάση της αξιολόγησης.

Για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ θα αναπτυχθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΕΣΔΑ (2015), εργαλεία στους τομείς (α) συλλογής δεδομένων, (β) Δεικτών παρακολούθησης, (γ) Εκθέσεων προόδου και αναφοράς και (δ) αξιολόγησης της λειτουργίας εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων.

3.10 Χρονικός Ορίζοντας – Αναθεωρήσεις.

Το ΠΕΣΔΑ, όπως αναφέρεται στην σχετική απόφαση του ΕΔΣΝΑ, έχει χρονικό ορίζοντα έως το 2020 και προβλέπεται και ενδιάμεση αξιολόγηση (σε περίοδο τριών (3) ετών από την έναρξή του).

Όπως αναφέρεται και στην απόφαση του ΕΔΣΝΑ η τελική μορφή του θα διατυπωθεί μετά την εκπόνηση και έγκριση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης και των μελετών σχεδιασμού των απαραίτητων υποδομών.

Σε συμφωνία με το Νόμο 4042/2012 (Α' 24), η αναθεώρηση / τροποποίηση του είναι δυνατή πριν την πάροδο της εξαετίας στις εξής περιπτώσεις: (α) τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ, (β) εφόσον από την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΕΣΔΑ προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη, (γ) σε εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες που προκύπτουν από την εκτέλεση των έργων και προγραμμάτων διαχείρισης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και το γεγονός ότι δεν έχουν αποσταλεί μέχρι σήμερα οι γνωμοδοτήσεις άλλων υπηρεσιών (σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν. 4042/12):

Η Δ/ση Περιβάλλοντος εισηγείται υπέρ της έγκρισης απόφασης για την αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Αττικής, θεωρώντας ότι αποτελεί τη βάση στην οποία προβλέπονται οι απαιτούμενες αλλαγές στην στρατηγική, τους στόχους και τις δράσεις για τη διαχείριση αποβλήτων στην Περιφέρεια Αττικής υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει υλοποίηση όλων των γενικών και ειδικών προβλέψεων – δράσεων του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ, όπως συνοπτικά αναφέρθηκαν ανωτέρω και ότι θα τηρηθούν τα κάτωθι :

1. Η εφαρμογή των προβλέψεων του ΠΕΣΔΑ θα πρέπει να γίνει από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές: τόσο από τον αρμόδιο ΦοΣΔΑ (ΕΔΣΝΑ) όσο και από τους Δήμους οι οποίοι καλούνται να λάβουν πολύ σημαντικότερο και εγκυρότερο ρόλο από αυτόν που μέχρι σήμερα έχουν στη διαχείριση των αποβλήτων. Η παράλληλη και συγχρονισμένη υλοποίηση του σχεδιασμού θα επιτρέψει την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί.

Στα πλαίσια αυτά πρέπει να ενσωματωθούν το συντομότερο δυνατόν στον ΠΕΣΔΑ, αφού εξεταστούν, αξιολογηθούν και εκκριθούν από το ΕΔΣΝΑ τα Τοπικά Σχεδιά Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων

όλων των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής ώστε να υπάρξει συγκεκριμενοποίηση των προβλέψεων – αναγκών των επιμέρους υποδομών, εγκαταστάσεων και χώρων που απαιτούνται (όπως Πράσινα Σημεία, Μονάδες Επεξεργασίας Υπολειμματικών Συμμείκτων, Χ.Υ.Τ κ.λ.π) με σκοπό να υπάρξει έγκαιρη χωροθέτηση, εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών και υλοποίησή τους. Ο κατάλογος των έργων – υποδομών που θα προκύψουν θα πρέπει να ενσωματωθεί στο ΠΕΣΔΑ με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ποσοτικά στοιχεία.

Επίσης αναγκαίο είναι να προχωρήσουν παράλληλα όλες οι απαραίτητες Νομοθετικές και Οργανωτικές προβλέψεις και δράσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ενότητα 3.6) με βάση το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τόσο του ΠΕΣΔΑ όσο και του ΕΣΔΑ. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει η δυνατότητα να δημιουργθούν εγκαίρως όλες οι γενικότερες και ειδικότερες συνθήκες ώστε να υπάρξει η δυνατότητα της ορθής και έγκαιρης υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Αττικής.

2. Όλες οι χωροθετήσεις εγκαταστάσεων – υποδομών θα πρέπει να είναι εναρμονισμένες με τις προβλέψεις του Ρυθμιστικού σχεδίου για την Αττική και σύμφωνες με τα κριτήρια που αναφέρονται στο ΠΕΣΔΑ .
3. Προκειμένου να λειτουργήσουν σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ και στα πλαίσια του Νομοθετικού Πλαισίου και οι υφιστάμενες υποδομές των Δήμων (π.χ. ΣΜΑ, χώροι προσωρινής μεταφόρτωσης βιοαποβλήτων ως Πράσινα Σημεία) που σήμερα δεν καλύπτονται από σχετικές αδειοδοτήσεις να εξεταστεί άμεσα το θέμα της αδειοδότησής τους (περιβαλλοντικής και άλλης) εξετάζοντας και πιθανές νομοθετικές και άλλες ρυθμίσεις (σύμφωνα με προαναφερόμενα) προς αυτήν την κατεύθυνση
4. Να εφοδιαστούν άμεσα στα πλαίσια εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ όλοι οι Δήμοι με άδεια συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων, γεγονός που θα βοηθήσει να καταγραφεί και να κωδικοποιηθεί εκ μέρους των Δήμων η υφιστάμενη νομοθεσία διαχείρισης αποβλήτων.
5. Τα Πράσινα Σημεία να οργανωθούν σε δίκτυο που θα μπορεί να περιλαμβάνει και συνέργειες μεταξύ Δήμων έτσι ώστε να αποφεύγετε η δημιουργία τους σε μικρές αποστάσεις αλλά να ευνοείται η συνεργασία τους
6. Να υπάρξει προώθηση της εφαρμογής ηλεκτρονικού μητρώου καταγραφής και διαχείρισης αποβλήτων (κατά τα προβλεπόμενα στο ΠΕΣΔΑ) που να περιλαμβάνει υποχρεωτικά και τη δήλωση στοιχείων για διακίνηση όλων των τύπων των αποβλήτων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Δήμους, επιχειρήσεις, βιομηχανίες, οργανισμούς κοινής ωφέλειας, διακινητές – συλλέκτες αποβλήτων και μονάδων διαχείρισης. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει ιχνηλασιμότητα της διακίνησης και της ορθής διάθεσης – αξιοποίησης των αποβλήτων . Επιπλέον από τα στοιχεία που θα συλλεχθούν θα υπάρξει και η δυνατότητα αξιολόγησης των συνολικών ποσοτήτων αποβλήτων ανά κατηγορία, στοιχεία που θα βοηθήσουν στην επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ.

7. Θα συσταθεί ομάδα παρακολούθησης υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ εντός του ΕΔΣΝΑ, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και ευθύνες, η οποία θα παρακολουθεί την υλοποίηση (σύμφωνα τις διαδικασίες που ορίζονται στον ΠΕΣΔΑ), θα δρα συμβουλευτικά και θα προτείνει έγκαιρα αλλαγές, προσαρμογές και αναθεωρήσεις, στα πλαίσια και στην φιλοσοφία του ΠΕΣΔΑ, ώστε να λειτουργήσει ο ΠΕΣΔΑ ως δυναμικό - εξελισσόμενο σχέδιο. Με τον τρόπο αυτό θα προλαμβάνονται τα όποια προβλήματα και αστοχίες που είναι φυσικό να προκύψουν σε τέτοια έκτασης εφαρμογής.
8. Να υπάρξει συστηματική καταγραφή από τον ΕΔΣΝΑ σε συνεργασία με τους Δήμους, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, τον ΕΟΑΝ και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής όλων των ιδιωτικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Αττική στη διαχείριση αποβλήτων (συλλογή, μεταφορά, διαλογή, επεξεργασία κ.λ.π) ώστε να υπάρχει μια συγκεκριμένη εικόνα που θα βοηθήσει στην παρακολούθηση της διακίνησης αποβλήτων αλλά και στη συνέργεια, όπου προβλέπεται, με τους υπόλοιπους σχεδιασμούς του ΠΕΣΔΑ.
9. Να εξεταστούν και να υλοποιηθούν όλοι οι απαραίτητοι σχεδιασμοί και δράσεις για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων σύμφωνα με τις προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής αποβλήτων που έχει εκδοθεί από το Υ.Π.Α.Π.ΕΝ., οι οποίες θα ενσωματωθούν στο ΠΕΣΔΑ. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν όλες οι δράσεις – ενέργειες ενημέρωσης και εκπαίδευσης πολιτών, φορέων, επιχειρήσεων για τα θέματα διαχείρισης αποβλήτων κατά τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ οι οποίες θα πρέπει να υλοποιούνται σταδιακά. Για τα θέματα αυτά προτείνεται να υπάρξει μέριμνα συντονισμού και υλοποίησης από αρμόδια επιτροπή του ΕΔΣΝΑ καθώς και από εξειδικευμένο προσωπικό των Δημοσίων Οργανισμών .
10. Στα πλαίσια των αλλαγών που προβλέπονται για την υφιστάμενη Εγκατάσταση Μηχανικής Ανακύκλωσης ΕΜΑΚ στο ΟΕΔΑ Φυλής – Άνω Λιοσίων να γίνει ποιοτική βελτίωση του παραγόμενου κομποστ αλλά και του δευτερογενούς καυσίμου που παράγεται ώστε να μπορεί να διατεθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ.
11. Να προωθεί τόσο σε οικιακό επίπεδο (με κάδους σε γειτονιές) όσο στα πράσινα σημεία, κατά τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ η χωριστή ανακύκλωση βιοαποβλήτων αλλά και τουλάχιστον τεσσάρων ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών (χαρτί, γυαλί, μέταλλο, πλαστικό), όχι μόνο από συσκευασίες αλλά και από άλλου τύπου απόβλητα (μεταλλικά αντικείμενα πλην ΑΗΗΕ, κ.λ.π). Παράλληλα προτείνεται η σταδιακή εφαρμογή και σε επίπεδο Δήμων η τοποθέτηση ειδικού κάδου και για την προδιαλογή οργανικών υλικών.
12. Να εξεταστεί σε επίπεδο Περιφέρειας Αττικής σε συνεργασία με τον ΕΟΑΝ και το Υπουργείο Περιβάλλοντος η επέκταση της εναλλακτικής διαχείρισης και σε άλλα υλικά όπως: τα βρώσιμα χρησιμοποιημένα έλαια (όπου ήδη υπάρχουν μονάδες συλλογής και επεξεργασίας τους). Επίσης προτείνεται να επεκταθούν σε επίπεδο Πράσινων Σημείων Δήμων ή άλλων σημείων η εθελοντική χωριστή συλλογή και σε άλλα είδη όπως ο επικίνδυνα απόβλητα προερχόμενα από ΑΣΑ (π.χ παλιές συσκευασίες ληγμένων φαρμάκων – δράση που

σήμερα υφίσταται σε φαρμακεία, οικιακών καθαριστικών ή εντομοκτόνων κ.λ.π) ρουχισμός ή / και τα έπιπλα.

13. Να προωθηθούν ενέργειες και δράσεις που να αφορούν τη συντονισμένη διαχείριση των αποβλήτων που παράγονται στους χώρους εργασίας μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών και φορέων σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ.

**Η ΑΝ.ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Α. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
Δρ. Φυσικός - Περιβαλλοντολόγος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
ΑΡΧΕΙΟ ΔΝΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ